

Valjala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt ja ulatus

KSH objektiks on Valjala valla üldplaneering aastani 2015, mis on koostatud koostöös OÜ Hendrikson & Ko konsultantidega. Üldplaneeringu koostamine algatati Valjala Vallavolikogu 20.04.2000 otsusega nr 22. Üldplaneering hõlmab Valjala valla haldusterritooriumit.

Valjala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati, lähtudes *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 33 lõike 1 punktist 2 Valjala Vallavalitsuse 29.05.2007 otsusega nr 17.

2. Strateegilise planeerimisdokumendiga eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse üldplaneeringust tulenevaid mõjusid järgmistes valdkondades:

1. Vesi ja pinnas
2. Õhukvaliteet ja kliimaatilised faktorid
3. Bioloogiline mitmekesisus, taimestik ja loomastik
4. Miljööväärtuslikud alad ja kultuuripärand
5. Elanikkonna heaolu ja tervis
6. Sotsiaalse keskkonna kvaliteet
7. Majandusliku keskkonna arengutingimused

Üldplaneeringu ja olemasoleva olukorra analüüsil on selgunud järgmised küsimused, mis vajavad käsitlemist keskkonnamõju strateegilise hindamise raames:

- Üldplaneeringu mõju looduslike alade terviklikkusele ja bioloogilise mitmekesisuse säilimisele, Natura 2000 aladele ja kaitstavatele loodusobjektidele;
- Miljööväärtuslike alade, rohevõrgustiku alade, väärtuslike maastike, ajaloo- ja kultuuripärandi ning pärandkoosluste kasutustingimused ja nende toimimine ning säilimine pikemas perspektiivis;
- Ranna ja kalda kasutamistingimused (sh ranna ja kalda piiranguvööndi ja ehituskeeluvööndi muutmine, üleujutusohuga alad), mõju rannikumerele;
- Elamu- ja tootmisalade arendamisega seotud mõju keskkonnale ning nende vastastikune mõju;
- Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengust tulenev mõju inimeste heaolule ja tervisele; Reoveekogumisalade ulatuse hindamine;
- Põhjavee kvaliteet ja põhjaveevarude piisavus;

- Jäätmemajandusega seotud küsimused;
- Taastuvate energiaallikate kasutamise kaasnevad võimalikud keskkonnamõjud;
- Mäetööstusmaa reserveerimisega seotud aspektid;
- Kalmistu laiendamise seotud mõjud veekeskkonnale ja inimeste tervisele;
- Liiklusest ja tootmisest tuleneva õhusaaste mõju keskkonnale ja inimeste tervisele;
- Infrastruktuuri arendamisest (nt teed, sadamad) tulenev mõju keskkonnale ja inimeste tervisele;
- Hooajalise pendelrände mõju valla sotsiaalsele keskkonnale;
- Avalike teenuste (sh puhke- ja sportimisvõimaluste) kättesaadavus;
- Elanike turvalisuse tagamine;
- Valla üldplaneeringu vastavus kehtivatele strateegilistele arengudokumentidele ning planeeringutele.

Võimalikku negatiivset keskkonnamõju rannikualadele omaste pärandkoosluste säilimisele ning Valjala vallas esinevate ajaloo- ja kultuuripärandite säilimisele avaldab külastajate arvu kasv ja arendustegevuse planeerimine antud aladel. Võimalikud ohuallikad inimese tervisele on maanteed, sadamad ja ohtlikud tööstusettevõtted, mille mõju olulisust on KSH käigus kavas hinnata.

KSH läbiviimisel käsitletakse lisaks Valjala valla üldplaneeringu elluviimisega kaasnevale võimalikule keskkonnamõjule valla haldusterritooriumil ka võimalikku haldusterritooriumilt väljuvat keskkonnamõju. Piiriülest (riigipiiriülest) keskkonnamõju ei ole ette näha.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse üldplaneeringus kavandatud tegevuste mõju planeeringu alal, sealhulgas kumulatiivseid mõjusid. KSH aruandes pakutakse välja leevendavad meetmed tegevusega kaasneva keskkonnamõju vältimiseks ja vähendamiseks.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise osana kaalutakse võimalikke alternatiivseid arengustenaariumeid (edaspidi alternatiive) kavandatavatele tegevustele. Alternatiivid selgitatakse välja töö käigus.

KSH läbiviimise käigus võib programm täieneda.

3. Huvitatud isikud

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu, on esitatud alljärgnevas tabelis.

Isik või asutus	Teavitatakse
Valjala Vallavalitsus	
Valjala Vallavolikogu	
vallaelanikud, maaomanikud, ettevõtjad	teated kohalikus lehes ja väljaandes Ametlikud Teadaanded
laiem avalikkus	teade kohalikus lehes ja väljaandes Ametlikud Teadaanded
valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnaühendused	kiri Eesti Keskkonnaühenduste Kojale
naaberomavalitsused	kirjaga
Riiklik Looduskaitsekeskus, Saare regioon	kirjaga
Maanteeamet	kirjaga
Maa-amet	kirjaga
Saare Maavalitsus	kirjaga
Saaremaa Keskkonnateenistus	kirjaga
Muinsuskaitseamet	kirjaga
Pärnu Tervisekaitsetalitus	kirjaga
Keskkonnaministeerium	kirjaga
Kultuuriministeerium	kirjaga
Sotsiaalministeerium	kirjaga

4. Keskkonnamõtjude strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise ajakava

Keskkonnamõtju strateegilise hindamise objektiks oleva Valjala valla üldplaneeringu koostamine on algatatud Valjala Vallavolikogu 20.04.2000 otsusega nr 22. Valjala Vallavolikogu 29.05.2007 otsusega nr 17 algatati Valjala valla üldplaneeringuga kavandatavate tegevustega kaasneva keskkonnamõtju strateegiline hindamine (KSH).

KSH etapp	Aeg
KSH algamine	29.mai 2007
KSH programmi koostamine	
Seisukohtade küsimine KSH programmi sisu kohta pädevatel asutustel	3.august 2007
KSH programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu	Orienteeruvalt 5.- 19. september, avalik arutelu 19.- 21. september
KSH programmi heakskiitmine Saaremaa Keskkonnateenistuse poolt	31. oktoober 2007
KSH aruande koostamine	august-november 2007
KSH aruande avalik väljapanek ja arutelu	detsember 2007
KSH aruande heakskiitmine Saaremaa Keskkonnateenistuse poolt	jaanuar 2008

Ajakava võib muutuda ettenägematute takistuste ilmnemisel.

5. Keskkonnamõju strateegilise hindamise meetodika

Keskkonnamõju strateegiline hindamine viiakse läbi vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele* (RT I 2005, 15, 87).

Üldplaneeringu KSH läbiviimise käigus tuuakse välja võimalikud alternatiivsed arengustsenaariumid (alternatiivid) ning püstitatakse KSH eesmärgid. Alternatiivide hindamisel hinnatakse kõiki alternatiive püstitatud KSH eesmärkide suhtes. Mõjude olulisust hinnatakse järgneva skaala alusel:

„+ +” – tugev positiivne mõju
„+” – nõrk positiivne mõju
„0” – mõju puudub
„-” – nõrk negatiivne mõju
„- -” – tugev negatiivne mõju
„?” – mõju olulisust pole võimalik määrata

Üldplaneeringu ja selle alternatiivide lõplik järjestus saadakse enamesinenud olulisusetüübi võrdlemisel alternatiivide lõikes.

Mõju hindamisel Natura 2000 aladele lähtutakse lisaks *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele* ka Euroopa Komisjoni juhendmaterjalist „Natura 2000 alasad oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine. Loodusdirektiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 tõlgendamise meetodilised juhised”, Keskkonnaministeerium 2005,” ning arvestatakse meetodilist materjali „Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis”, Peterson, K. (koost) 2006.

6. Programmi koostanud eksperdi ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmed

Planeeringu koostaja – Üldplaneeringu koostas OÜ Hendrikson & Ko koostöös Valjala Vallavalitsusega. Üldplaneeringu koostamise töörühmadesse kaasati aktiivseid elanikke ning ametkondade esindajaid.

Kontaktid:

Valjala Vallavalitsus
94 302 Valjala
Saare maakond
Tel: 45 49 522
Faks: 45 49 532

OÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8
51 004 Tartu
Tel: 7 427 777
Faks: 7 384 162

Üldplaneeringu kehtestaja – Üldplaneeringu kehtestab Valjala Vallavolikogu.

Kontakt:

Valjala Vallavolikogu
94 302 Valjala
Saare maakond
Tel: 45 49 522
Faks: 45 49 532

KSH programmi koostaja ja KSH teostaja:

Keskkonnamõju strateegilist hindamist viib läbi OÜ Alkranel. KSH töörühm on järgmine:

- Alar Noorvee, KSH töörühma juht, KSH juhtekspert (litsents nr KMH 0098);
- Riina Raasuke, OÜ Alkranel projektijuht;
- Reet Kivisild, OÜ Alkranel keskkonnaspetsialist;
- Vajadusel kaasatakse eksperthinnangute andmisel täiendavaid eksperte.

Juhtekspert Alar Noorvee on litsentseeritud keskkonnaekspert (litsents nr KMH 0098), õpib Tartu Ülikooli doktorantuuris.

KSH töörühma juht Alar Noorvee omab KSH läbiviimise õigust (vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus* §34 lg 3) sest:

- On omandanud kõrghariduse keskkonnatehnoloogias (MSc) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis ning läbinud Keskkonnamõju hindamise ainekursuse (2 AP) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis 2002. a ning Kohaliku ja regionaalse arengu planeerimise ainekursuse (2 AP) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis 2005. a.
- Ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

Kontakt:

OÜ Alkranel
J. Hurda 35,
51 005 Tartu,
Telefonid: 7 366 676, 52 89 175
Faks: 7 366 676

7. Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel peab programmi sisu osas seisukohta küsima olenevalt strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust vähemalt Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, keskkonnateenistuselt või kohaliku omavalitsuse organilt.

Käesoleva KSH programmi eelnõu osas küsiti seisukohti järgmistelt asutustelt:

- Keskkonnaministeerium
- Saaremaa Keskkonnateenistus
- Riikliku Looduskaitsekeskuse Saare regioon
- Saare Maavalitsus
- Kultuuriministeerium
- Muinsuskaitseamet
- Sotsiaalministeerium
- Tervisekaitsetalitus
- Maanteeamet
- Maa-amet
- naaberomavalitused

Vastused saabusid Sotsiaalministeeriumilt, Saaremaa Keskkonnateenistuselt, Muinsuskaitseametilt, Saarte Teedevalitsuselt, Pärnu Tervisekaitsetalituse Saaremaa osakonnalt, Maa-Ametilt, Saare Maavalitsuselt, Keskkonnaministeeriumilt ja Riiklikult Looduskaitsekeskuselt. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile laekunud ettepanekute ja seisukohtade arvestamine on esitatud programmi lisana.

KSH programmi koostasid:

Alar Noorvee

OÜ Alkranel

J. Hurda 35, Tartu 51 005

55 40 579

7 366 676

alar@alkranel.ee

Reet Kivisild

OÜ Alkranel

J. Hurda 35, Tartu 51 005

53 431 729

7 366 676

reet@alkranel.ee

Riina Raasuke

OÜ Alkranel

J. Hurda 35, Tartu 51 005

56 615 657

7 366 676

riina@alkranel.ee